

Naročna lista:

- Celo leto . . . K 50—
- Pol leta . . . " 26—
- Cetrt leta . . . " 13—

Zunaj jugoslavije:

- Celo leto . . . " 66.—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po K 1.80
od enoredne petivrtstve
pri večkratnih oznanilih
— popust —

„Straža“ izhaja v pon-
deljek, sredo in petek.
Rokopisi se ne vračajo.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne.

74. številka.

Maribor, dne 9. julija 1920.

Letnik XII

Kraljev dan.

Pri zadnjem regentovem obisku je v nekem mestu na Hrvaškem priprosti kmet pozdravil prestolonaslednika Aleksandra: „E, kraljeviču, dolgo smo te čakali, a ipak si došao.“ Klasičen je ta pozdrav iz ust priprostega človeka; izraža jedro vse naše zgodovine, vseh naših teženj. Globoko v duši našega troimenega naroda je kakor iskra tlela neka nedopovedljiva slutnja, da pride od nekega rešitelja. Ta slutnja odseva iz narodne pesmi in pripovedke o kraljeviču Marku in o kralju Matjažu, tej slutnji so na različni način dali duška naši pesniki, politiki in učenjaki. Dolgo smo čakali in koprnili . . . Naše oči so se ozirale po gorah, od koder neki pride osvoboditelj.

Svoj čas so nekateri o nadvojvodu Francu Ferdinandu mislili, da bo on „Israel odrešil“, da bo z njegovo zavladavo prisijala pravica tudi Slovanom. A varljivo je bilo to upanje. Mož je bil zvest samodržnim tradicijam svoje hiše; izkoriščati narode drugega proti drugemu. Morda bi bili Hrvati dobili od njega kak prijazen smehljaj, da bi ž njih pomočjo brzdal madžarsko oholost, pa samo to. Za Slovence ni imel ničesar. Njegov ideal je bila centralistična, močna, nemška Avstrija. To so potrдили poznejši dogodki. Novi cesar Karel si je bil poklical v svojo bližino same bivše zaupnike Franca Ferdinanda. In ti so pokazali vso svojo državniško modrost in pravicoljubnost — v strogo nemškem kurzu. Na tej strani ni bilo moža, po katerem bi naj prišel spas tistim, ki so dolga stoletja tlačili v senci sužnosti in čakali na odrešenje.

Konečno je prišel. Iz vzhoda je vzšla luč. Na čelu viteškega srbskega naroda je prišel kralj osvoboditelj. Kralj domače krvi ali kralj tujega rodu, to je po duhu svetovne zgodovine največja odlika in največje ponižanje narodov. Imamo kralja svojega rodu. Čim bolj premišljujemo svojo zgodovino, svoj jezik, svoje običaje, svoje dušne in telesne lastnosti, tem jasneje nam stopa pred oči naša enotnost v krvi in plemenu. Veliko bolj enoten narod smo mi, kot so n. pr. Italijani in Francozi. Tam so se po dolgem in deloma umetnem procesu prvotno zelo raznorodni elementi strnili v enoto ter se oklenili enega jezika in ene državnosti. Pri nas je ta enotnost zasajena v naravi, le sovražne sile so nas držale narazen in

nam odkazale pot razvoja na razne strani. A kar je Bog združil, naj človek ne razdružuje.

Imamo kralja svoje krvi in sicer viteškega kralja. Nikdar ni noben kralj zapuščal s svojim ljudstvom svoje zemlje v tako strašnih okoliščinah, kakor je zapuščal kralj Peter Srbijo v zimskem času skozi divje albanske gore. Hotel je piti kelih trpljenja s svojim ljudstvom, dasi bi se bil lahko po zložni poti pravočasno umaknil na varno. V vsej nesreči je ostal zvest svojemu narodu in narod je ostal zvest njemu. To je viteško.

Kako vse drugače je ravnal bahati cesar Viljem in njegov ponižni sluga cesar Karel! Dokler mu je bila sreča mila, je samozavestno klical: Vzdržati do konca! in je brez srca gнал milijone v žrelo smrti. Ko je pa prišla ura nesreče za njegov narod, je pobasal svoje milijone in jo strahopetno popihal v varno deželo, odkoder prede svoje zahrbtnje spletke. Nemški narod pa ga preklinja. Mi se pa klanjamo svojemu viteškemu kralju ob njegovem 77. rojstnem dnevu. Visoka leta, bolezen in prestane vojne težave so ga sicer zlomile, a nam je zato tem bolj častitljiv. Srbski narod, ki ga najbolj pozna, ki je ž njim trpel nepopisne muke, gleda vanj s svetim spoštovanjem. Vladar naše države je vse kaj drugo, kakor so bili drugi mogotci, ki so mislili, da so ljudstva le za njih na svetu in so svojim družinskim koristim vedno podrejali ljudske koristi. Naš jugoslovanski kralj je simbol, je posebljenje naše narodnostne in državne ideje, on je prvi služabnik vzvišene ideje: ujedinjenja in blagobiti celokupnega našega naroda.

Monarhistična oblika naše države jamči državljanom stokrat več slobode, kakor n. pr. boljševiška republika v Rusiji, kjer mesto slobode gospoduje le strahovlada, kjer pustijo ljudi celo gladu umirati, samo zato, ker jim niso možgani zrastli po boljševiškem kopitu.

Kot kristjani spoštujemo v kralju od Boga postavljeno oblast, kot državljanji vidimo v kraljevi kroni izraz našega ujedinjenja in naše države, katero smo dolgo in težko pričakovali, pa smo jo vendar čakali.

Spasi, Bože, našega kralja in usliši nas na dan, ko zanj prosimo!

Koroško.

Na Koroško gledamo vedno z nekaterim strahom in navajeni smo, da nas zadenejo od te strani različna neljuba presenečenja. Toda sedaj se nam ni, kar zadeva ljudsko glasovanje, pač ničesar bati. Lahko izpade bolj ali manj ugodno, toda slabo izpadi ne more. Naredimo sledeči račun. Pas A obsega cel poprejšnji Grafenauerjev državnozbornski volilni okraj, izvzemaš občino Jezerko ter mežiško dolino, ki pripadeta k Jugoslaviji brez glasovanja. Od poprejšnjega državnozbornskega okraja odpade torej nekaj za nas ugodnih občin, zato pa pride v pas A tudi severni breg Drave, namreč velikovški sodni okraj, del celovške okolice in občine ob južni obali vrbskega jezera. A tudi tukaj niso za nas vse občine enako slabe, tako na primer bosta stari slovenski trdnjavi Loga ves in Skofice ob Vrbskem jezeru gotovo v polni meri izvršili svojo dolžnost.

Pri zadnjih državnozbornskih volitvah je zmagal Grafenauer z neznamno večino nekaj stotin glasov. Ako sedaj upoštevamo, da sedaj nekaj dobrih občin odpade, pride pa več občin, deloma manj ugodnih, stoje za nas razmere nekoliko manj ugodno, kakor so pa bile pri državnozbornskih volitvah. Računamo lahko, da bodo vsi ali skoraj vsi oni, ki so nekaj glasovali za slovenskega poslanca, tudi sedaj glasovali za Jugoslavijo, kajti kdor je imel pod prejšnjim nemškim pritiskom značajnosti in zavednosti dovolj, da je glasoval za našega kandidata, je bil gotovo odločen Jugoslovan. S tem bi torej se imeli slabo večino. K temu pride pa še nekaj za nas ugodnih razmer. Predvsem, da sedaj glasujejo tudi ženske in med njimi je položaj za nas brez primere ugodnejši, kakor pa pri moških. Ženske so manj zahajale v gostilne, manj obiskavale mesta in trge, se manj pajdšile z raznimi nemškutarskimi prvaki, in vsled tega ostale bolj slovenske. Dalje se vrši glasovanje pod našo upravo in ne bo pritiska od različnih nemškutarskih prvakov. Iz glasovalnega ozemlja

je odšlo vse polno nemških uradnikov, učiteljev in drugih agitatorjev, razni nemški bogataši so sedaj pod državnim nadzorstvom in njihov gospodarski vpliv je v znatni meri zlomljen. Vsled vseh teh razmer bo ljudstvo v znatnem delu oproščeno onega pritiska, pod katerim je stalo pri vsakih poprejšnjih volitvah.

Tako izgledajo stvari, če jih ogledamo teoretično.

Dejansko so pa sedaj razmere sledeče:

Jako dobro stoji naš slovenski Rož in se razvija vedno bolje. Stare slovenske trdnjave, kakor St. Janž, Selo bodo dale 90% in čez. Seveda bo dobro naredil tudi St. Jakob. Slaba je v Rožu zlasti Bistrica, a to radi organizacije socialnih demokratov, ki je v nemškutarskih rokah. Rož meji proti Beliaku na zavedne slovenske občine, kjer pa ni glasovanja. V Rožu lahko računamo z gotovostjo na 70% in čez. Ob Vrbskem jezeru imamo nekaj dobrih občin, kakor že omenjene Logaves in Skofice, Bilčovec in Hočiše tudi ne bosta slabi. Kotmara ves, kjer delujeta znani župnik Arnuš in stari narodnjak Matija Prosek, se silno boljša. Pliberški sodni okraj je tudi za nas ugoden. Občine, kakor Blato, Smithe, bodo dale do 90%, mesto Pliberk da samo 20% do 25%, a to šteje na splošno malo. Vsekakor računamo tudi tukaj na 70% glasov v celom okraju. Dobro stojita tu okraja Dobrlavas in Zelezna Kaplja. Slabo je na levem bregu Drave. Nemškutarska mesta in trgi bodo seveda glasovali za Avstrijo, toda kjer so kmetske občine zavedne, se glasovi maloštevilne nemške purgarije razgube. Severno od Drave je pa vpliv Celovca in Velikovec deloval čela desetletja tudi na velike in lepe kmetske občine. V celovški okolici je Zilpolje, kjer je doma Jaka Lučovnik, znani nemškutarski državni poslanec in Kirschner, predsednik deželnega kulturnega sveta. Na drugi strani je znani Grabštaja, zibelka in ognjišče proslulega Bauern-

bunda. Tudi v teh dveh občinah, trdnjavah nemškutarije, se razmere boljšajo in sedaj računamo lahko že z gotovostjo na 30% naših glasov. Slabe so tudi Pokrče pri Grabštaju, tik ob demarkacijski črti, ne koliko boljši je Zrelec tik pred Celovcem. Iz velikovške okolice poznajo po svetu zlasti divne Vovbre, kjer so počenjali Nemci znane okrutnosti z našimi ranjenici in jetniki. Tudi v Vovbrah se opaža boljšanje. Velikovski purgarij ostanejo seveda pri starem. Vsekakor smemo pričakovati dobro čez 60%, morda celo do 70%. Na splošno se razmere za nas vedno boljšajo.

Koroška je kot barometer, kjer se razpoloženje neprestano dviga in pada. Sedaj se opaža že nekaj časa trajno boljšanje, pride lahko kakšna stvar, da začne padati, toda toliko se ne more postabšati več, da bi bila naša večina ogrožena. Bolj verjetno je, da bomo še napredovali.

Na Koroškem je sedaj neprestano gibanje. Vsepopvod so veliki shodi, ljudstvo se pomikuje vedno gor in dol ob Dravi s shoda na shod. Res da veliki shodi nimajo posebnega pomena, novih pristašev pač ne pridobijo, toda stari se utrdijo in navdušijo, manifestacija dvigne duha, zlasti na Koroškem, kjer poprej Slovenci niso mogli javno nastopati. Glavno delo je pa seveda podrobna agitacija in organizacija, kakor jo imajo tako imenitno izpeljano Nemci. Vkljub naši zasedbi imajo Nemci še vedno za agitacijo lažje stališče. Nemci imajo namreč vsepopvod najboljša agitatorje. Razni krčmarji, trgovci, možje, ki so poprej kaj veljali pri občini ali pri drugih oblastih, in toliko drugih oseb je z vsemi svojimi osebnimi koristmi zvezanih z Avstrijo. Poprej so veljali vse, sedaj ne veljajo nič in od naše države nimajo ničesar pričakovati. Bilo bi gotovo neumno, ako bi hoteli pridobiti take ljudi. S tem bi samo odbili druge, kmete in delavce, starih nemškutarjev pa ne pridobili, ker mi jim ne moremo nikdar dati toliko, kolikor so imeli poprej. Napram njim samo trda pest, da vidi ljudstvo našo moč. Tudi, ako se v posameznih slučajih tak človek nam hlina, ostane vedno nasprotnik in srce ga vleče tja, ker je poprej žel blago in slavo. Taki ljudje delajo za Avstrijo z vsjo trdovratnostjo, prebivajo med ljudstvom, žive ž njim. Naš uradnik ali učitelj je pa veliko bolj daleč.

Najbolj razveseljav pojav za nas so ženska društva, ki se ustanavljajo vsepopvod. Sedaj je že organiziranih nad 3000 žensk. Te bodo seveda vse tudi naše volilke in agitatorice. Začele so izdajati tudi svoj list, ki se imenuje „Koroška Zora“. Izgleda zelo priprosto, urejevan je pa zelo spretno in po vsebini stoji na visoki stopinji. Vse je tako priprosto, dostopna tudi priprosti ženi, a vendar jezikovno pravilno in po vsebini umetniško.

Razmere ne stoje torej v pasu A slabo, obračajo se vedno na boljše, ako se sedaj še borimo, se ne borimo več za pas A, ampak za pas B. Kolikor bolje izpade v prvem, toliko več upanja imamo, da zadobimo drugega.

Politične vesti.

Jugoslavija.

Narodno predstavništvo obravnava v svojih sejah med debatami poslancev volilni red, ki se sprejema točko za točko. Včeraj so prinesla liberalna glasila vest, da je bil sprejet od narodnega predstavništva tudi kancelparagraf. Proti kancelparagrafu je ostro nastopil sam Protič in opozoril liberalce, naj ne izzivajo s tem paragrafom nad položice naših državljanov. Socialisti in demokrati so se seve spustili v govorniški boj glede kancelparagrafa in napadali duhovščino. Član Hrvatske zajednice poslanec dr. Polič, ki je pri tej priliki v družbi socialistična Koraja zabavljal čez duhovščino, je konečno sam izjavil, da je sicer sam zagovarjal kancelparagraf, vendar glasoval pa ne bo zanj. Nato je bil sprejet vladni predlog § 95, a brez kancelparagrafa, katerega so hoteli demokrati vriniti v § 95. Toliko je resnice in sedaj bo menda konec strašila o kancelparagrafu, ker Jugoslovanski klub je sklenil, da bo vodil boj proti temu paragrafu do skrajnosti.

Ministrski odbor bo sedaj začel z rekonstrukcijo pokrajinskih vlad. Glede Bosne in Dalmacije je že dosežen sporazum. Hrvatski demokrati zahtevajo za se samo notranje poverjeničstvo. Narodni klub pa bana in poverjeničstvo za uk in bogočastje.

LISTEK.

Hermann Bahr:

Slikar — menih.

Na moji mizi leži zvezek ročnih risb. Komur jih pokažem, trdi, da so ekspresionistične, razvente-ga iz začetkov omenjenega sloga, (okoli 1910. leta) in se čudi, ako mu zagotavljam, da bodo v kratkem sta-re 30 let in da jih je risal Gauguin-ov učenec. Se smehljajoče raztolmačiti, da ni bil žid, temveč, kar na Holandskem ni redko, potomec menonitov, kateri niso krščeni kot otroci. Holandec, Menonit, Gauguin-ov u-čenec, konvertit, komaj dve leti po konverziji že me-nih in 26 let potem še vedno menih, vse to vzbuja ra-dovednost mojih obiskovalcev tako, da jim fiktar ne zamorem dovolj pripovedovati o patru Willibrord Verkade-ju; zato sem vesel, da skuša to sam storiti v svojih prisrčnih „Spominih slikarja — meniha, ki nosijo čudni naslov „Die Unruhe zu Gott“ (Založba Herder, Freiburg im Breisgau 1920).

Rodil se je leta 1868. v Zaandam-u. Oče mu je trgovec. Od leta 1877. biva v Amsterdamu. V rodbini plaši smisel za umetnost. Leta 1885. obiskuje mladi Verkade akademijo umetnosti. Ker se mu tam ne do-pade, gre na lastno pest v Hattem, kjer se bavi s slikanjem, s čitanjem Tolstoa, Baudelaire-ja, Ver-lain-a in naturalistov.

Nazadnje mora tudi on leta 1891, kot umetnik v Pariz.

Bil je čas velikih obratov. 1880 so izšle „Soi-

rees de Madan“. 1881 je pričelo vladarstvo radikal-cev ali multicezarisme des comites electoraux, kakor je rekel nekoč Peguy; materializem je zmagoval povsodi. 1890 pa je izšla Edouard Schure-jeva tajnost-na knjiga „Les grand initiees“. Brunetiere je napo-vedal „bankerot vede“, Sar Peladan koraka magično skoz trušč boulevardov, Huysmans piše „La — Bas“, ki je žepnik, satanistov, Pariz je poln astrologov in spiritistov; v tej dobi pričanja epopeja „Boulangé“. Čuvstvo se prerine, da so še višje resnice, nego je resnica čutov; s tem se pa vzbuja takoj temno ho-tenje, ki se hoče z že pozabljeno resnico duše zdru-žiti. Tudi svet, v katerega je zašel mladi Holandec je to začutil. Njemu je le za umetnost; sliati se hoče učiti. Svetovali so mu Gauguina, kateri je par me-secev pozneje posejil Tahiti.

Deloval je le kratek čas, pač pa tako intenziv-no, da so iskali njegove uplive celo v nekaterih sli-kah Ludvik-a Hoffmann-a; slutnjam velikih form se v našem času poleg Marea-ja ni nikdo tako pribli-žal, kot on. Meier-Graefe je rekel o eni njegovih slik, da se mu dozdeva, kakor da bi bil Giotto prišel lju-beznivejši na svet. (Umrl je 1903 na Dominique). Pri Gauguinu trči Verkade na Maurice Denis-a, Vuil-lard-a, Serusier-a; vsi ti viharni mladeniči, ki raz-burjajo s truščem svojih debat kavarno Voltaire pred Odeon-om, se sami označujejo kot „Rabis“; to se pravi toliko kot preroki, kar ima, zamišljeno napol kot šala, v skupnem hrepenenju po „nekaj višjem“ vendarle svoje resno ozadje, čeprav še je to hrepe-nenje bistveno vkoreninilo le v upanju, da jim bo mogoče z njegovo pomočjo boljše slikati; za vse to so pa bili tudi pripravljeni, zapisati se samemu vragu. Tudi pri Verkadeju, kateri ve malo o krščan-

stvu, je njegova umetnost, ki mu vsiljuje verske ide-je; kadar pa stoji v Louvre-ju, v „njegovi cerkvi“, pred ljubljenimi primitivami, in si ne more tolmačiti tajno silo njih učinkov, začuti tudi on, „da je morala pomagati slikarju pri delu tudi vera“.

Predvsem poseti Verkade spomladi Pont Aven, neko vas v Bretagni, ki je bila „sintetistom“ ore do-be to, kar je Lil Milletu nekdanj Barbizon. Tu in v o-kolici se bavi celo počet s slikanjem, se vrne v je-seni na Holandsko in pride marca, 1892 zopet v Pa-riz, kjer razstavi svoja dela in se udeleži insceni-ranja Maeterlink-ov „Sept princesses“. (njegov brat je namreč sloviti gled. igralec). Poletje ga spet zaloti v Bretagni. Kaj se je z njim zgodilo?

Katoliško mu je pomenilo toliko kot neumno, babje versko, nazadnjaško, neolikano, umazano in smešno. V cerkev je prišel redkokdaj in še to samo radi tega, da vidi v St. Sulpice Delacroise-a, ali pa zato, da sliši petje v Notre Dame; razumevno je, da upliva liturgija nanj. V Louvre-ju, v mali dvorani poleg salona Carre, mu kažeta Ghirlandajo in Ma-tegna umetniško silo vere z neko zavistjo. On čita Balzac-ov Svedenborgroman „Seraphita“ in Verlain-a Naenkrat se mu rodi misel „poslušati sv. mašo“; to-čiča, ko vsi pokleknejo, mora storiti to tudi on, „kar ni baš prijetno in tudi boli“. Ko vstane, začuti, da je že napel katoličan. Vendar mu tudi to preide. Potem napoči doba, katera ga prav nič ne veseli; poišče si tolažbo v abstinu, ki naj zaduši „nepojmljivi nemir sreca.“ Konec prihodnjic.

Inserirajte v „Straži“.

Mariborska eskomptna banka v Mariboru. Teretthofova ulica šte. 11.
Telefon šte. 16.
Podružnica: MURSKA SOBOTA.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti naj-ugodnejšemu obrestovanju.
Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.
Izdaje: Čeke nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.
Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.
Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.
Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje zajkulantneje.

Mala naznanila.
Razna:
JOSIP NEKREP
 tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU
 se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno izvršitev
Zgubila se je niklaasta ura v vrednosti 250—300 K, kdor jo je našel, naj jo vrne proti dobri nagradi Francu Kavčiču, Studenci, Nabrežna cesta št. 7, Maribor. 488

Proda se približno dva vagona (200'000 kosov) 1 palec debelih, suhih desk za navadno strešno opeko (Ziegelbretter für Biberschwauzziegel) 1, malo rabl enih, kos po 4 K franko postaja Radgona. Vprašati pri posestniku KARLU VOGLER, CANKOVA, (PREKMURJE). 532
MILO, KAVA, SLADKOR v koekah 533 po znižani ceni pri Ignac Tischler, Maribor Aleksandrova cesta 19
AJDA ZA SEME se prodaja pri Francu Grobelšek, Maribor, Aleksandrova cesta 77.
Nov POVRŠNIK se prodaja. Prefernova ulica 2 v posredovalnici. Maribor. 550

POZOR! POZOR!
K. Worsche, Maribor Gosposka ulica 10.
Veletrgovina z manufakturnim blagom.
Priporočila svojo bogato zalogo po jako znižanih cenah.
Izjava.
 Podpisani priznavam, da sem s svojim nepremišljenim govorjenjem žalil gospoda župnika Josipa Plepelca. Obžalujem to, ga prosim odpuščanja in se mu zahvaljujem, da je odstopil od nadaljnega sodnega postopanja proti meni. Vse stroške prevzamem jaz.
 Sv. Ema, dne 5. julija 1920.
Matevž Strašek, l. r.

B R A T A VOŠNJAK
 Najfinejši črni in rjavi box-calf in najfinejši črni ševro
P T U J

Kupi sei:
Prostovoljna požarna bramba v MARIBORU
 kupi 100 met. stotov popolnoma zdravega sena, franko Maribor, po dnevni ceni. Ponudbe na poveljstvo požarne brambe, Maribor, Kor. c. 12. 553

SVINJSKO mast zjajmčeno la. po najnižjih dnevnih cenah na debelo prodaja J. Gigovič, Maribor, Glavni trg 21. 551
Delavec ki je izvežban v vrtnarski stroki, se takoj sprejme pri Meula, Pobrežje pri Mariboru, Nasipna ul. 44.
MAJER s 3 do 4 delavskimi močmi se sprejme pri g. Gränitz, Maribor, Gosposka ulica. 549
Konjski hlapec se sprejme pri g. Gränitz, Maribor, Gosposka ulica. 548

KONCEPT
 na krasnem vrtu gostilne „Pod Pohorjem“ v nedeljo, dne 11. julija pop. Svira domača priljubljena godba. Izborna stara in nova vina, sveže pivo, mrzla in topla jedila. Vstop prost. Za obilen obisk se priporoča MIHAEL ŽIVEC, gostilničar. 554
PEKRAH
 Papir in sicer konceptni in boljši se dobi zdaj v Cirilovi tiskarni v Mariboru, kolikor ga kdo želi. Cene dosedanje brez vsakega poviška. Trgovce in urade opozarjamo, da porabijo to priliko in si naroče papir, dokler ga je dobiti.

Gospodarska zadruga za Prekmurje, Mursko polje in Slovenske gorice
 prodaja razne manufakture za moške in ženske obleke, vseh vrst špecerije, čevlje, usnje, deske, stavbeni les in poljedelske stroje.
 Kupuje pšenico, žito, kornuzo, ajdo, proso, oves, kože, sploh vse kmetijske pridelke. Posreduje pri nakupu večjih poljedelskih strojev, kakor parnih mlatilnic in motorjev. Pravico kupovati in prodajati zadrugi imajo samo člani. Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni v Gornji Radgoni in pri vseh podružnicah. Glavna trgovina pisarne Gornji Radgoni. Podružnice: Gornja Radgona, Murska Sobota, Cankova, Dolnja Lendava, Radgona, Križevci pri Ljutomeru, Beltinci. 259

URE vsake vrste se sprejmejo v popravilo. Zaloga zlatine in srebrnine. Cene zmerne. Postrežba točna. **JAN IGNACI, MARIBOR GRAJSKI TRG v gradu (Burg).**

Najvarnejša naložba denarja
Hipotekni zavod mestne hranilnice v Mariboru, Orožnova ulica 2
 izdaja 4 1/2% zastavnice s kuponi od 1. januarja in 1. julija vsakega leta, katere so po zakonu pupilarnovarne in se uporabljajo za plodnosno naložbo kapitalov občin, cerkva, ustanov, sirotinskega denarja itd. Pravilom odgovarjajoče kritje zastavnice nadzoruje vladni komisar. Za zastavnice jamčijo razni pupilarnovarno vknjiženih hipotekarnih terjatev še rezervni zaklad po 1.500.000 K in vso ostalo premoženje zavoda. Zastavnice se dobija po dnevnem kurzu pri hipoteknem zavodu mestne hranilnice v Mariboru. Zavod dovoljuje hipotekarna posejila po 4 1/2%.

Slovenci širite naše liste!